

Az eljárásban csatolt hanghordozók egy részéről, azok borítói alapján egyértelműen megállapítható, hogy szerzői műveket tartalmaznak.

Az ún. szomszédos jogon alapuló jogdíjfizetési kötelezettséget a nyilvánossághoz közvetítés alapozza meg. Az Európai Bíróság döntése szerinti nyilvánossághoz közvetítés során pedig annak van döntő jelentősége, hogy a közvetítésnek megállapítható-e a haszonszerző jellege.

Alkalmazott jogszabályok: 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 1. §, 24.§ (3) bekezdés, 25. § (4) bekezdés 87. és 88. §-a , 2016. évi XCIII. törvény (Kjkt.) 4. §, 9. § (1) bekezdése, 10. § (1) bekezdése, valamint 17-18.§ , Európai Bíróság C-135/10. számú ítélete

Győri Ítéltábla Pf.IV.20.247/2018/4/I.szám

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 53.262,-Ft-ot, valamint ezen összeg után 2017. március 6. napjától a kifizetés napjáig járó a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti kamatot, továbbá 40.218,-Ft perköltséget.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az alperes a felperes által rendszeresített formanyomtatványon 2016. február 24-én bejelentést tett, miszerint az E., V. utca 13. szám alatti referencia kozmetikai szalon kereskedelmi és szolgáltató üzletében 2016. februárjától kezdődően zenezolgáltatást folytat. Az alperes 2016. február és március hónapra jogdíjfizetési kötelezettségének eleget tett. A 2016. április 1. – 2017. március 31-ig terjedő időszakban a felperes felhívása ellenére az alperes jogdíjat nem fizetett, az ellene kibocsátott fizetési meghagyással szemben ellentmondással élt.

A felperes a perré alakult eljárásban az 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 1. §, 25. § (4) bekezdés és 88. § (1) és (4) bekezdés alapján kérte az alperes kötelezését 53.262,-Ft és az ezen összeg után 2017. március 6. napjától a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti kamat, a 2016. évi IX. törvény 3. § (1) bekezdése alapján további 40,- euró, azaz 12.518,-Ft megfizetésére. Keresetében hivatkozott a 2016. évi XCIII. törvény (Kjkt.) 1. §-ára, 9. § (1) bekezdésére, 10. § (1) bekezdésére, 18. §-ára és 58. §-ára.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját. Arra hivatkozott, hogy az általa lejátszott zenék, felvételek kereskedelmi forgalomban nem kaphatók, azokat kizárólag a „S/.../” elnevezésű spirituális masszázs és gyógytanfolyamot végzett személyeknek van lehetőségük használni. Hangsúlyozta, hogy üzlete egy légterű, így várakozó vendége, aki számára zenét szolgáltatathatna, nincs. A zenezolgáltatás az általa végzett kezelésekhöz tartozik, ekként az Szt. 1.§ (6) bekezdése alapján nem tartozik szerzői jogvédelem alá. Nem vitatta, hogy a megkezdett felhasználásával összefüggésben nem tett változás-bejelentést a felperes felé.

Az elsőfokú bíróság a jogvitát a 2016-ban hatályos jogszabályok, az Szt. 1. §, 16. § (1) bekezdés, 25 § (1) és (4) bekezdés, 85. §, valamint 87. § (3) bekezdés alapján bírálta el, emellett utalt a Kjkt. 18. § (1) bekezdésére és 17. § (2) bekezdésére.

A törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes által a kezelések során felhasznált hanganyag megfelel az Szt. 1. § (1) és (2) bekezdésében írtaknak, így az szerzői jogvédelem alatt áll. Osztotta a felperes álláspontját azt illetően, hogy a perben az alperesnek

kellett bizonyítania, hogy jogi védelem alatt nem álló művek nyilvános előadására került sor az üzlethelyiségben. Az alperes nem tudta bizonyítani azt sem, hogy a szerzők tiltakoztak volna a közös jogkezelés ellen, míg a felperes ezzel ellentétes nyilatkozatot tett. Ezért az alperes által felhasznált művek a közös jogkezelés hatálya alá tartoznak, ekként a felperes a díjigény érvényesítésére jogosult. Az adatszolgáltatási lapon a CD lejátszó üzletben való elhelyezését az alperes maga is elismerte. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a kereset összezszerúségét az alperes nem vitatta.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése, másodlagosan megváltoztatása, a felperes kereseti kérelmének teljes körű elutasítása iránt. A törvényszék lényeges eljárási szabálysértéseként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta az alperesi beadványok és bizonyítékok tartalmát. Fenntartotta, hogy az általa lejátszott CD-k hanganyaga nem áll szerzői jogi védelem alatt, az az Szjt. 1. § (6) bekezdése szerint az alperes által kifejtett tevékenységhez kapcsolódik. Sérelmezte, hogy az alperes által indítványozott tanúkat az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet indokolásának az a megállapítása, miszerint a felhasználót terhelte annak bizonyítása, hogy jogi védelem alá nem tartozó művek nyilvános előadása történt, érthetetlen és jogszabályhely hivatkozás nélküli. E megállapításból sem az nem állapítható meg, hogy mi alapján terhelte az alperest a bizonyítási teher, sem az, hogy annak hogyan kellett volna megfelelnie. Álláspontja szerint a Szerzői Jogvédő Hivatal és az alperes közötti, 2016. szeptember 16-i és október 22-i levelezés alapján az állapítható meg, hogy a felperes részéről kialakított jogdíjfizetési kötelezettséget eredményező gyakorlat az adott esetek tényleges vizsgálata nélkül zajlik. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének alapjaként olyan jogszabályi rendelkezéseket jelölt meg – az Szjt. 85-92/P. §-át –, amelyeket a Kjkt. 2016. július 28. napjával hatályon kívül helyezett.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Fenntartotta, hogy az alperes által lejátszott CD-k az Szjt. 1. § (3) bekezdésében írtakra is figyelemmel szerzői jogi védelem alatt állnak. Rámutatott, hogy az alperes fellebbezésében sem vitatta, hogy az általa működtetett üzlethelyiségben zeneszolgáltatásra alkalmas eszköz került elhelyezésre, amely köztudomásúlag bármilyen zenei mű megszólaltatására alkalmas. Utalt arra, hogy az Szjt. 88. § (4) bekezdése, illetőleg a Kjkt. 10. § (1) bekezdése alapján a közös jogkezelés körében az ellenkező bizonyításig vélelmezni kell, hogy a felhasznált művek, illetve szomszédos jogi teljesítmények védelemben részesülnek. A szerzői jogi védelem az alperes által hivatkozott, a részére a V. Kft., illetve B.E. által átadott művekre is kiterjed. Az alperes nem bizonyította azt sem, hogy a szerzők kiléptek volna a kiterjesztett hatályú közös jogkezelés alól. Az Szjt. korábbi rendelkezései változatlanul megtalálhatók a közös jogkezelést illetően a Kjkt. szabályozásában, így a jogszabály módosítás nem ad alapot a felperes kereseti kérelmének elutasítására. Utalt arra, hogy az alperes nem kérte szerzői jogi szakértői testület álláspontjának beszerzését azt illetően, hogy az általa használt CD-k hanganyaga nem minősül szerzői műnek. Hangsúlyozta, hogy a hanganyagok lejátszása az alperes jövedelemszerző tevékenységéhez, az általa gyakorolt masszázshoz, kozmetikai kezeléshez kapcsolódik.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítélet tábla azzal egészíti ki, hogy a másodfokú eljárásban tett felperesi nyilatkozat és csatolt CD-k alapján az állapítható meg, hogy az alperes üzlethelyiségében a vendégek kétféle szolgáltatást: masszázst illetve kozmetikai kezelést tudnak igénybe venni. Az elsőfokú eljárásban csatolt írásbeli nyilatkozat szerint a „S/.../” nevű eljárás B.E. szellemi terméke, a terápiás és masszázs technikához tartozó CD-k hanganyaga B.E. saját előadása, a hanghordozókat ő készítette el és adta át az

alperesnek. A G. S. A. magyarországi kizárólagos képviselőjét ellátó V. Kft. az alperesnek üzleti partnereként 2 db zenei CD-t adott át, ezek lejátszása a kozmetikai kezelések alatt történik. Ezek a CD-k nevesített előadóművészek által előadott szerzői műveket tartalmaznak.

Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra alkalmas, a fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

A perbeli időszakban a közös jogkezelést 2016. július 28-ig az Szjt. 85-92/P. §-a, ezt követően a Kjkt. szabályozta. A perbeli tényállás mind az Szjt. 85. §-a, mind a Kjkt. 4. §-a alapján a közös jogkezelés körébe tartozik. Az Szjt. 87. és 88. §-a, illetve a Kjkt. 9. § (1) bekezdése, 10. § (1) bekezdése, valamint 17-18. §-ai alapján egyaránt a felperes volt jogosult eljárni a közös jogkezelés körébe tartozó igények érvényesítése érdekében. Ebből következően az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság az ítéleti döntését lényegében az Szjt. rendelkezéseire alapította, a Kjkt. jogi szabályozására csak részben, hiányosan utalt, nem eredményezi az elsőfokú döntés hatályon kívül helyezését, a két szabályozás tartalmi azonosságára tekintettel.

Az ítélet tábla hangsúlyozza, hogy a perben nem volt vitatott, hogy az alperes által működtetett üzlethelyiségben zeneszolgáltatásra alkalmas eszköz található. Az alperes első- és másodfokú eljárásban tett előadása alapján a perben elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy az alperes által megjelölt CD-k szerzői műveket tartalmaznak-e, a közös jogkezelés körébe tartozó hanghordozónak minősülnek-e. Az alperes alaptalanul hivatkozott az első- és másodfokú eljárásban arra, hogy az általa használt CD-k nem minősülnek szerzői műveknek. A fellebbezési ellenkérelemben írtakkal egyezően az Szjt. 88. § (4) bekezdése – illetőleg a Kjkt. 10.§ (1) bekezdése alapján – vélelmezni kell, hogy a felhasznált művek, illetve szomszédos jogi teljesítmények védelemben részesülnek. Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság a B.E. által az alperes rendelkezésére bocsátott CD-k kapcsán nem vizsgálta azok tartalmát, az elsőfokú ítélet csak azt rögzíti, hogy a hanghordozók megfelelnek az Szjt. 1. § (1) és (2) bekezdésében írtaknak. Ugyanakkor a másodfokú eljárásban csatolt CD-k-re tekintettel ennek azért nincs jelentősége, mert a V.Kft. által átadott CD-kből, azok borítóiból egyértelműen megállapítható, hogy a hanghordozók szerzői műveket tartalmaznak, a CD-borítók feltüntetik az egyes zeneműveket, azok címét, előadóját. Erre tekintettel az alperesnek az Szjt. 1. § (6) bekezdésére alapított védekezése nem foghatott helyt. Amennyiben a B.E. által rendelkezésre bocsátott CD-k esetlegesen nem is esnének szerzői jogi védelem alá, a felperes díjigényét önmagában megalapozza a V.Kft.-től kapott CD-k felhasználása. A jogdíjfizetési kötelezettség szempontjából annak nincs jelentősége, hogy a szerzői művek felhasználására csak a kozmetikai kezelés, vagy az alperes által nyújtott valamennyi szolgáltatás körében kerül sor. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy ezt meghaladóan a perben az sem nyert bizonyítást, hogy a B. E. által átadott CD-k tartalma nem minősül szerzői műveknek. Az Szjt. 1. § (2) bekezdés e) pontja szerinti zenemű nem annak esztétikai megítélésétől függően tartozik szerzői jogi védelem alá, annak védett jellegét az alkotás egyedi, eredeti jellege határozza meg (Szjt. 1.§ (3) bekezdés). Az alperes pedig e CD-k vonatkozásában is éppen azok egyedi, eredeti jellegére hivatkozott.

Az ítélet tábla szükségesnek tartja rámutatni, hogy a szerzői jogdíjigényt megalapozó Szjt. 24. § (3) bekezdésében meghatározott, a családiasság körét meghaladó felhasználással megvalósuló nyilvános előadás a szomszédos jogi jogdíjfizetési kötelezettséget keletkeztető nyilvánosságához közvetítésnek a jogszabályi rendelkezés szerint nem fogalmi eleme. Az elkülönült, sajátos szabályozásból eredően az Európai Bíróság C-135/10. számú ítélete, a magyar szerzői jogon alapuló jogdíjfizetési kötelezettséget nem érinti (Kúria

Pfv.IV.21.121/2014/3., Győri Ítéltábla Pf.I.20.183/2013/3.). Az Szjt. szerint a szomszédos jogon alapuló jogdíjfizetési kötelezettséget a nyilvánossághoz közvetítés alapozza meg. Az Európai Bíróság hivatkozott C-135/10. számú döntése szerinti nyilvánossághoz közvetítés a szomszédos jogon alapuló jogdíjfizetési kötelezettség vizsgálata során irányadó. Az Európai Bíróságnak a C-135/10. számú ítélete a 92/100/EGK tanácsi irányelv és 2001/29/EK Európai Parlamenti és Tanácsi Irányelv együttes értelmezése során arra a megállapításra jutott, hogy a két irányelvben megjelenő nyilvánossághoz közvetítés fogalma nem azonos. A 2001/29 irányelv 3. Cikk (1) bekezdése a szerzőket megillető preventív jellegű jog, míg a 92/100. irányelv 8. Cikk (2) bekezdése szerinti, az előadóművészeket és hangfelvétel előállítókat megillető jog kompenzációs jellegű (75. pont). A bíróság döntése szerint a nyilvánosság kifejezés meghatározatlan számú, lehetséges címzettet jelent és egyébként viszonylag jelentős számú egyént foglal magában. A nyilvánossághoz közvetítés során pedig annak van döntő jelentősége, hogy a közvetítésnek megállapítható-e a haszonszerző jellege.

A jelen eljárásban éppen az alperes hivatkozott arra, hogy az általa használt CD-k lejátszása mellett ugyan más zeneművek hanghordozó lejátszására nincs is lehetősége, a CD-k lejátszása szorosan kapcsolódik az általa végzett kezelésekhöz. Ebből következően nem állapítható meg az, hogy a nyilvánossághoz közvetítésnek nincs haszonszerző jellege, hiszen a V. Kft. által rendelkezésre bocsátott, egyértelműen megállapíthatóan szerzői műveket tartalmazó CD-k lejátszása a kezelés részeként éppen azt a célt szolgálja, hogy az alperes az általa nyújtott szolgáltatás révén bevételre tegyen szert.

Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a szerzők, előadók, forgalmazók a felpereshez intézett nyilatkozattal előzetesen kivonták volna magukat a közös jogkezelés hatálya alól (Szjt. 87.§ (3) bekezdés, Kjkt18.§). Az alperes által az elsőfokú eljárásban csatolt, 2018. február 21-i, B. E. által tett nyilatkozat a perbeli időszak utáni keltezésű, annak címzettje nem a felperes. A másodfokú eljárásban tett alperesi nyilatkozat egyértelmű volt azt illetően, hogy az elsőfokú eljárásban már ismertté vált okiratokon túl egyéb megállapodás a szerzői művek felhasználásával kapcsolatban az alperes és a szerzők, előadók, forgalmazók között nem született.

Az alperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az általa meghallgatni kért tanúkat a törvényszék minden indokolás nélkül mellőzte, tekintettel arra, hogy tanúbizonyítási indítványt az elsőfokú eljárásban nem terjesztett elő. A fellebbezésben írtaktól eltérően az elsőfokú bíróság ítéletének 5. oldal 3. bekezdésében írtak egyértelmű megállapítást tartalmaznak arra nézve, hogy az alperest milyen körben terhelte bizonyítást az elsőfokú bíróság által 10. sorszám alatt adott kioktatásra és az alperes által a perben előadott védekezésre is figyelemmel.

Mindezekre figyelemmel nem állapítható meg olyan eljárásjogi szabálysértés, amely az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indokolná, ezért az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését az ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.